

Naturen, jägarens lekstuga?

”Skottet var gott men inte fullgott. Pilen träffade hunden långt ned på halsen. Hunden lämnade snåren och tog sig ut på en viltstig, där den snabbt lämnade hundarna bakom sig. Här gynnades emellertid hästarna, och de sprang snabbt förbi hundarna och började knappa in på djuret. Hunden började visa tecken på svaghet. Han såg blodet på bakdelen och slöt sig till att en av hundarna hade buggit den. Dess gångart blev oregelbunden medan den ansträngde sig för att komma undan. Han kände en våg av spänning välla över sig – den spänning som han över allt annat levde för.”

”Han erinrade sig, att jaga och skjuta ett skräckslaget djur och sedan avfånga det med kniv eller klubba – den extatiska maktkänslan som följde efter att ha tagit ett liv” ”Han kände en kittling i nerverna, en sammandragning i halsen, en oemotståndlig lust att ropa högt; en uppbetsning som var så lik den köttliga lustan att han knappt kunde ha avgjort vilken skillnaden var.”

Stycken kring jaktkänslan tagna ur, Ken Folletts roman ”En värld utan slut”.

Det har väl knappast undgått någon som känner till jägare, att de betar sig som om naturen med viltet är deras egendom, att låta leva eller dö som det dem behagar. Deras tyckande kring denna rättighet tycks inte ändrat sig ett dugg sedan berättelsen ovan, var vardag för ”herrefolk”. Den har snarare bara brett ut sig som en slags standard inom jägarkåren.

Varje yttring om ogillande från någon icke jägare bemöts inte så sällan med otrevligheter. Och i Dalarna vet vi att den bemöts med rejäla hot. Folk i Dalarna och även annorstädes vågar inte fritt uttrycka sitt ogillande om jakt och minst av allt kring vargjakt, på grund av alla upptänkliga former av hot och trakasserier, för dem som vågat yppa fördel varg.

Att många, många djur årligen, inte fälls vid jakt, utan skadeskjuts och sedan inte påträffas igen, är det inga bekymmer kring/ inget som talas öppet om när man efter jakten möts över maten, drickat och då de egna bravaderna skanderas, och/eller skrytsamt berättas om på sin blogg. Hur mycket av bravad kan det vara när man med alla tekniska hjälpmedel jagar genom skogen i jakt på sitt villebråd? Och vilken typ av man är dessa män?

Licensjakten på varg har verkligen satt vargen i fokus i vårt land och även utomlands, då många europeiska tevekanaler rapporterat om vår vargjakt, och inte så sällan med en förvånad glimt i ögonvrån – då de länderna själv har mångt många fler vargar och utan att ens tänka kring det, som ett problem. Folk ser varg i var och varannan buske, till och med Danmark hade fått sin första varg på århundrade – med det visade sig som så många gånger annars då folk sett varg, att det var en hund. I detta fall troligen en polarhund.

Den illegala jakten har uppmärksamrats mer än övriga år, och polis och åklagarämbeten visar upp sin syn på den - utredningar läggs ned, lika lätt som det är att vända ett papper.

Med kommunalrådet i Nordanstigs kommun, Sven-Erik Sjölund (S) i spetsen har kommunen, låtit klubba igenom ett beslut – att kommunen skall vara vargfri. Trots att kommunen inte

har något vargrevir och sällan kan minnas att de haft problem med genomströvande varg? Detta är ett sätt att i det fördolda tala om att illegal vargjakt i Nordanstigs kommun, är ok.

Regeringen har också underlättat för jägare/folk med bössa att skjuta varg, då skyddsjakten underlättats genom en ny förordning, 2007:127 och § 27 JF, som säger att vid blotta misstanken om att varg tänker angripa ens tamboskap, får den skjutas.

I slutet av februari tilläts samebyar att få skydds jakt på två varg. Skoningslöst utfärdas skydds jakt trots att vi år haft en licensjakt på varg och vår svenska vargstam redan lider dubbel skada av sina få individer. När samerna ber om skydds jakt skyndar maktens bössor fram – inte vill man ifrågasätta/stöta sig med vår ursprungsbefolkning. Att deras renar har rätt till fyrtio procent av Sveriges yta och här skall kunna beta ohämmat och utan minsta risk för livet, det verkar ok, eller? Snart har jägarkåren lyckats, vargen är snart decimerad till djurparks storlek i ett hörn av vårt land.

Fler jaktskandaler kommer nu också upp till ytan i spåren av den så förhatliga vargjakten, som alliansregeringen genomdrivit.

Lockfågeljakt ängar sig godsherrar och liknande fågeljägare åt, genom att sätta en duva i bur i skogen, så lockar den till sig det villebråd som godsherren och hans jaktkamrater inte vill ha inpå sina uppföda och utsläppta fasaner, som de har till vad de kallar "sällskapsjakt". Lockfågeln får duvhök, räv, grävling och annat att fastna i den fälla som denna bur utgör, då de försöker nå duvan. Enligt vetenskapen lider inte duvan, sa ordförande i Sveriges Yrkesjägarförbundet till SVT: s SydNytt i början av februari, i år. Jag har svarat honom, så klart. Och något dummare får man leta efter att höra, skulle inte ett bytesdjur fara illa då den väntar in döden och instängd i en bur?

Vad vet dessa jägare om biologi? Och de kallar sig yrkes jägare, jag ryser. Tänk om andra yrkesutbildade i vårt land har lika lite koll på rätt och fel i kring sin yrkesutövning!

Lo jakten stundar nu i marsmånad och man har gett fortsatt tillåtelse för fälljakt på Lo. En jakt som man med säkerhet vet stressar djuret till plågsamma timmar, då den försöker ta sig ut genom att klösa och bita i fällans trämaterial, som ger något vika, så att träflisor återfinns i klor, hals och magsäck på djuret. Dessutom får man i år jaga lo med skoter, under jakten.

Det finns ett överskott på liknande verklighet för våra djur i skogen, där jägare huserar, med regeringens godkännande och utan minsta uns av kontroll av dem och deras gärningar. Är det samma regering som talar om vikten av utbildning, modernt land i framkanten av utvecklingen, allas rätt till naturen, världens starkaste djurskyddslag, turistlandet som erbjuder natur med "lugn och ro". Samma regering som fördömer andra länders sätta att hantera utrotningshotade djur och eller vidriga jaktmetoder.

Det är helt chockerande hur vår miljöminister/alliansregering inte visar något som helst intresse för att lyssna in opinionen, svenska folket och eller forskares svaromål kring deras beslut, om licensjakt på varg.

För att inte tala om orimligheten att bara tillåta sig ge de svar som Andreas Carlgren gett efter vargjakten, i media. Där han uttalar sig direkt felaktig och till nästa gång ändrar och försöker övertyga om att allt är så rätt och riktigt. Han har inte ens rätt i sina egna skäl, som han angivit för vargjakt.

Centerpartiets ena vallöfte 2006 var att varg skulle bli jaktbart vilt i vårt land. När sedan Rovdjurs Propositionen börjar ta form och den skulle debatteras i Rovdjursutskottet och kammaren, visar det sig att de övriga partierna inte fått någon som helst motstridande information kring ämnet, endast Carlgrens information presenteras. Och den informationen är samstämmig i vad jägarförbunden anser i frågan.

Carlgren och regeringen har fått flertalet forskarrapporter kring varg av "tunga" enskilda forskares uttalande, SRF, SNF, WWF och genom att läsa EU: s Art & habitetsdirektiv men utan att ta någon som helst notis om dessa. Däremot har jägarförbundens "samtliga" rapporter återgetts i rovdjursutskottets material och beskrivits som verklighetens faktiska rapport.

Skäl som angavs till och förre vargjakten, var dessa;

- *Inavlad vargstam, skjuta bort de sjuka djuren*

Jakten skedde i blindo och de djur som sågs sköts, till och med ett föräldrapar med ungvälpar, skadeskjutningen var hög. SVA:s efterkontroll av kropparna visar att "alla djuren var friska".

- *Varg river och dödar allt för många tamboskap (tar för mycket vilt)*

Hur många det är som har sin utkomst av fäbодук/fårskötsel i vargområde har ännu inte redovisats. Dessutom har ingen hjälp med rovdjursstängsling och herdehund erbjudits utsatta brukare. Att vargen tar för mycket vilt är nys dels styrs predatorernas överlevnad av viltets gynnsamma status, dels hade vi inte haft den enorma mängd trafikolyckor med vilt om så vore fallet och skogsbruket hade inte innehaft de antal skador de redovisar, år från år.

- *Många människor på landsbygden är livrädda för varg, de vågar inte låta barnen gå ut och de oroas när de är i skogen och plockar svamp och bär.*

De flesta människor som bor i vargområden är inte rädda för vargen, det visar entydigt flertalet undersökningar och inte minst rapporten FjällMistra. Dessutom accepteras det att människor i vargområden får trakasseras utan myndighetsåtgärd för att komma till rätta med dess trakasserier. Slutligen ingen information om vargen finns för vargrädda. Varg angriper inte människor.

- *Massvis av jakthundar dödas och lemlästas av varg, jakten är i farozonen.*

De flesta jakthundar dör i trafikolyckor, för vådaskott och hade kunnat undkomma vargmöten om de "jagats in" korrekt med doftdiskriminering och förbud för löshunds jakt vid vargrevir.

Carlgren säger till media, att jakten utförts perfekt och korrekt, en bra jakt helt enkelt. Övertiotusen jägare anmälde sitt intresse för att få skjuta de 27 vargar som Naturvårdsverket tilldelat till jakten, 4 500 fick rätten att skjuta varg. Och troligen var det fler personer än så i

skogarna som "vargnät och hjälpare" åt skyttarna. Den tjänsteman på länsstyrelsen i Dalarna, miljövårdsdirektör Stig Åke Svensson, som följde jakten närmre än andra använde ordet "kaos", om jakten. Han säger vidare; "högre krav på jakt på akut hotade däggdjur har tydligen inte Sveriges största parti".

Landets sannolikt främst auktoritet på den skandinaviska vargstammen och dess genetik, professor Hans Ellegren på Uppsala universitet, säger; "Ur en vetenskaplig synvinkel så är dagens 200 djur alldeles för lite för att man ska ha en långsiktigt hållbar livskraftig vargstam. Så alla åtgärder som reducerar antalet djur kommer att inverka negativt på vargstammen." De viktigaste åtgärderna för en livskraftig vargstam, enligt Ellegren är; "låt stammen växa så snabbt som möjligt och se till att det kommer till nytt blod."

Åtta tunga forskare vid zoologiska institutionen på Stockholms universitet med experten på vargens genetik, Linda Laikre, i spetsen säger; "Licensjakten på varg har försatt det starkt inavelsskadade och utrotningshotade svenska vargbeståndet i ett ännu sämre genetiskt läge"

Trots dessa och mångt många fler liknande vetenskapliga bevis framhärdat miljöministern med att säga; Att licensjakten är bra för den sjuka vargstammen och att nya djur skall säkra vargstammen, genom invandring och eller utplantering om det förstnämnda inte visar sig ske/funkera.

Dessutom påstår han att vargjakten ger vargen som art i vårt land en acceptans bland jägare och landsortsbefolkningen.

Sanningen är den att Carlgren har blivit lurad av jägarförbunden med deras redovisning av det "faktiska" läget för och kring vargstammen i vårt land, vilken Carlgren har underlåtit att sakligt och grundligt kontrollera, innan beslut fattades för licensjakten på varg. Jägarförbunden har inte på intet vis förbundit sig till att låta vargstammen öka efter vargjakten, så illegal jakt och vargmotstånd har vädrat morgonluft av Carlgrens beslut. Istället för att han fått allierad fixade han fler som utövar egenmäktigt förfarande i skogen och nu försöker han med alla möjliga tungvrickande kullerbyttor förklara att han hade rätt och alla vi andra fel. Är det så ni i alliansen vill att vi skall uppfatta vår svenska regerings inställning till vår akut utrotningshotade varg?

Carlgren du är skyldig svenska folket, en ursäkt som eventuellt kan komma att gottgöra dina felaktiga beslut. Licensjakten på varg tas bort och ersätts med rovdjursskydd, där bland annat jaktmetoder genomlyses och förändras för viltets väl. Jägarförbundens verksamhet och utförandet av den, skall upp på bordet. Dels på grund av din starka tilltro till deras ord och verksamhet, dels på grund av att det aldrig egentligen funnits någon kontroll att tala om vad gäller jägarutbildningen, innehav av jakträtt, jaktmark, innehav av jaktvapen och jakthundens rätt

Inför en Lex jakt;

det skall vara en statlig kontroll av; jaktutbildning, jaktlicens innehav, skyttekunskap, nykterhet. Bössor och skottrar skall märkas, nära kontroll av jägare och deras byte skall ske konstant med speciell länsmyndighet, all illegal jakt skall med alla till buds stående medel beiv-

ras – brott mot tystnad/skyddande av jaktbrott får ökad straff påföljd och genererar indragen jakträtt, även under viss tid efter att straffet avtjänats. Beslut kring

rovdjursjakt/skydds jakt skall avgöras av Naturvårdsverket och inte av länsstyrelserna. Tambo- skapshållare i vargrevir skall få hjälp med rovdjursstängsling, herdehund och kan kopplas till naturturism. Kontroll av biologi undervisningen i svenska skolor, de tycks råda en okunskap om den svenska naturen och sambanden i den.

Jakthundars rätt skall kontrolleras; genom utbildning av den med doftdiskriminering, utbild- ning av hundägaren kring hundens fostran genom etologiska och moderna träningsmeto- der, dessutom skall kontroll ske av att hundens social och fysiska omvårdnad är god. En jakthund skall fysiskt tränas upp inför jaktpassen och varvas ned efter att jaktsäsongen är avslutad enligt adekvat fysiologiska träningsmetoder. Under icke jaktsäsong skall hunden ha ett fullgott socialt och aktivt liv och inte leva som hundgårds/bandhund. Detta kan i sig ske inom ramen för jägarlicensens varande och utformas via samstämmt vetenskapligt erkänd hundkunskap.

Charlotte Swanstein
Hundpsykolog, författare och lärare
www.fidos.se
Helsingborg 2010-03-01